

Työeläkelaitoksille

VAPAAKIRJAN EHTOJEN JA PERUSTEIDEN MUUTTAMINEN

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on 20.6.1990 vahvistanut vapaakirjojen ehtoihin ja perusteisiin muutoksia 1.1.1989 voimaantulleen YEL:n 7 §:n 3 momentin (yrittäjätoiminnan tekninen katkaisu) ja perhe-eläkkeitä koskevien 1.7.1990 voimaantulleiden lainmuutosten johdosta.

Teknisen katkaisun aiheuttamat muutokset

Työeläkelain mukaista vähimmäisturvaa vastaavan vapaakirjan ehtojen ja perusteiden 6 §:ään on lisätty uusi momentti. Tämän 6 §:n 6 momentin mukaan viimeiseen yrittäjänäolotoimintaan liittyvät YEL:n teknisen katkaisun yhteydessä muodostuneet vapaakirjat myönnetään yhtä aikaa viimeisen yrittäjänäolojakson peruseläkkeen kanssa, jos viimeiseen jaksoon liittyy YEL:n 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu lisäeläkejärjestely, jossa eläkeikä on alle 60 vuotta.

Perhe-eläkkeitä koskevien lainmuutosten vaikutukset

Perhe-eläkkeitä koskevien 1.7.1990 voimaantulleiden lainmuutosten johdosta on muutettu työeläkelakien mukaisten vapaaehtoisten lisätujen vapaakirjan ehtoja ja perusteita ja työnantajan eläkevakuutuksen vapaakirjan ehtoja ja perusteita.

Vapaaehtoisten lisätujen vapaakirjan ehtoihin ja perusteisiin on lisätty uusi 3 §:n 2 momentti. Tämän mukaan entisellä puolisoilla ei ole oikeutta saada perhe-eläkettä, ja uuden avioliiton solmimisen johdosta lakkautettua leskeneläkettä ei aleta maksaa uudelleen. Entiset 3 §:n 2 ja 3 momentit on muutettu saman pykälän 3 ja 4 momenteiksi. Näiden ehtojen ja perusteiden 4 §:n 3 momentissa todetaan, että perhe-eläke jaetaan edunsaajille samalla periaatteella kuin peruseläke, perhe-eläkkeen määrään ei sisällytetä täysorvon lisää, ja perhe-eläkkeeseen ei tehdä eläkesovitusta. Entinen 4 §:n 3 momentti on poistettu tarpeettomana. 7 §:n 1 momenttiin on lisätty maininta siitä, että yhteensovituksessa eläkkeet huomioidaan ilman eläkesovitusta.

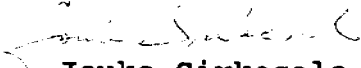

VA/Kaipainen-Perttula

6.7.1990

Työnantajan eläkevakuutuksen vapaakirjan ehtoihin ja perusteisiin on tehty vastaavat muutokset ja entinen 4 §:n 3 momentti on siirretty 4 §:n 4 momentiksi.

ELÄKETURVAKESKUS

Jouko Sirkesalo
Hillevi Mannonen

LIITTEET

1. Työeläkelain mukaista vähimmäisturvaa vastaavan vapaakirjan ehdot ja perusteet
2. Työeläkelakien mukaisten vapaaehtoisten lisäetujen vapaakirjan ehdot ja perusteet
3. Työnantajan eläkevakuutuksen vapaakirjan ehdot ja perusteet

TYÖELÄKELAKIEN MUKAISTA VÄHIMMÄISTURVAA VASTAAVAN VAPAAKIRJAN EHDOT
JA PERUSTEET-----
6 §

6 Kun vakuutetulle myönnetään viimeiseen yrittäjänäolojaksoon liittyvän YEL:n 11 §:n 1 momentissa tarkoitetun lisäeläkejärjestelyn perusteella vanhuuseläke ennen 60 vuoden ikää, niin samaan yrittäjätoimintaan liittyvät YEL:n 7 §:n 3 momentin soveltamisen takia muodostuneet vapaakirjat myönnetään varhennettuna 60 vuoden iästä.

Voimaantulo

Muutos tulee voimaan 1.7.1990. Muutosta sovelletaan myös ennen 1.7.1990 muodostuneisiin vapaakirjoihin.

TYÖELÄKELAKIEN MUKAISTEN VAPAAEHTOISTEN LISÄETUJEN VAPAAKIRJAN EHDOT
JA PERUSTEET-----
Eläkkeen saamisen ehdot

3 §

1 Vakuutetulla on oikeus saada näiden ehtojen ja perusteiden mukaisen vapaakirjan perusteella vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, jos hänellä on saman eläketapahtuman perusteella oikeus saada työeläkelakien mukaista vähimmäisturvaa vastaavan vapaakirjan ehtojen ja perusteiden 3 §:n perusteella eläkettä.

2 Näiden ehtojen ja perusteiden mukaiseen perhe-eläkevapaakirjaan on voimassa vastaava, mitä 1 momentissa on sanottu. TEL:n 4 §:n 5 momentin kohdassa 4 tarkoitettulla entisellä puolisollla ei kuitenkaan ole oikeutta saada perhe-eläkettä. TEL:n 4 b §:n 2 momentista poiketen uuden avioliiton solmimisen johdosta lakkautettua leskeneläkettä ei aleta maksaa uudelleen, vaikka uusi avioliitto myöhemmin purkautuisi.

3 Vakuutetulle myönnetään vanhuuseläkettä näiden ehtojen ja perusteiden mukaisen vapaakirjan perusteella niin ikään silloin, kun hänelle myönnetään rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain mukainen eläke. Vanhuuseläkettä ei kuitenkaan myönnetä näiden ehtojen ja perusteiden mukaan, jos siihen työsuhteeseen tai yrittäjänäolojaksoon, johon rintamaveteraanien varhaiseläkkeen suuruutta laskettaessa on laskettu aika eläkeikään asti, liittyy voimassa oleva lisäeläkejärjestely. Vastaava on soveltuvin osin voimassa rintamaveteraanien varhaiseläkkeen jälkeen myönnettävään perhe-eläkkeeseen.

4 Vakuutetulle myönnetään hakemuksesta vanhuuseläke näiden ehtojen ja perusteiden mukaisesti myös silloin, kun hänelle on myönnetty osa-aika-eläke.

Eläkkeen suuruus

4 §

1 Vapaakirjaan perustuva eläke on, jollei seuraavasta muuta johdu, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien lisäeläkevakuutuksen ehtojen ja perusteiden mukainen, vapaakirjan muodostumishetkeen mennessä karttunut ansaittu eläke. Perhe-eläkkeen

VA/Kaipainen-Perttula

6.7.1990

ansaitulla eläkkeellä tarkoitetaan määrää, joka maksettaisiin, jos edunsaajina olisivat leski ja vähintään kaksi lasta.

3 Perhe-eläkkeen määrä leskelle ja lapsille saadaan 1 momentin mukaisesta ansaitusta perhe-eläkkeestä TEL:n 7 a §:n 2 ja 3 momentissa mainittuja osuuksia käyttämällä. Lapseneläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken. Perhe-eläkkeen määrään ei sisällytetä TEL:n 7 a §:n 4 momentissa tarkoitettua täysorvon lisää. Perhe-eläkkeen määrää laskettaessa ei sovelleta TEL:n 8 c - 8 f §:n säännöksiä.

Pelkästään vapaakirjoista muodostuneen lisäeläkkeen yhteensovitus

7 §

1 Jos saman kuolemantapauksen johdosta suoritetaan tapaturmavakuutuslain mukaista perhe-eläkettä, sotilasvammalain mukaista huoltoeläkettä tai liikennevakuutuslain mukaista jatkuvaa korvausta, nämä etuudet yhteensovitetaan työ- ja virkasuhteeseen tai yrittäjätoimintaan perustuvien perhe-eläkkeiden kanssa. Tällöin työ- ja virkasuhteeseen tai yrittäjätoimintaan perustuvat perhe-eläkkeet otetaan huomioon TEL:n 8 ja 8 a §:n mukaisesti yhteensovitettuina mutta ilman TEL:n 8 c - 8 f §:n mukaista eläkesovitusta. Muuten yhteensovituksessa noudatetaan soveltuvin osin TEL:n 8 ja 8 a §:stä ilmeneviä periaatteita.

Voimaantulo

Muutokset tulevat voimaan 1.7.1990. Muutoksia sovelletaan myös ennen 1.7.1990 muodostuneisiin vapaakirjoihin, jos edunjäittäjä on kuollut 30.6.1990 jälkeen.

TYÖNANTAJAN ELÄKEVAKUUTUKSEN VAPAAKIRJAN EHDOT JA PERUSTEET

Eläkkeen saamisen ehdot

3 §

1 Vakuutetulla on oikeus saada näiden ehtojen ja perusteiden mukaisen vapaakirjan perusteella työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisesti vanhuuseläkettä ja työkyvyttömyyseläkettä, edellyttäen,

1. ettei vakuutetulla minkään työsuhteen tai yrittäjätoiminnan päättyessä ole välittömästi oikeutta vanhuuseläkkeeseen, tai
2. ettei vakuutettu välittömästi minkään työsuhteen tai yrittäjätoiminnan päättyessä siirry varhennetulle vanhuuseläkkeelle, tai ettei varhennettua vanhuuseläkettä myönnetä työntekijäin eläkeasetuksen 8 §:n 4 momentin toisen virkkeen mukaisesti, tai
3. ettei eläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi ole luettava aikaa eläkeikään asti, tai
4. ettei eläkettä myönnetä jatkovakuutuksen perusteella.

2 Näiden ehtojen ja perusteiden mukaiseen perhe-eläkevapaakirjaan on voimassa vastaava, mitä 1 momentissa on sanottu. TEL:n 4 §:n 5 momentin kohdassa 4 tarkoitettulla entisellä puolisolalla ei kuitenkaan ole oikeutta saada perhe-eläkettä. TEL:n 4 b §:n 2 momentista poiketen uuden avioliiton solmimisen johdosta lakkautettua leskeneläkettä ei aleta maksaa uudelleen, vaikka uusi avioliitto myöhemmin purkautuisi. Jos vakuutettu kuollessaan sai vapaakirjaan perustuvaa eläkettä, hänen omaisiltaan on oikeus saada perhe-eläkettä perhe-eläkevapaakirjan perusteella työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisesti edellä mainituin poikkeuksin.

Eläkkeen suuruus

4 §

1 Vapaakirjaan perustuva eläke on, jollei seuraa-vasta muuta johdu, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien työnantajan eläkevakuutuksen erityisten vakuutusehtojen ja perusteiden mukainen, vapaakirjan muodostumishetkeen mennessä karttunut ansaittu eläke. Perhe-eläkkeen ansaitulla eläkkeellä tarkoitetaan määrää, joka maksettaisiin, jos edunsaajina olisivat leski ja vähintään kaksi lasta.

VA/Kaipainen-Perttula

6.7.1990

3 Perhe-eläkkeen määrä leskelle ja lapsille saadaan 1 momentin mukaisesta ansaitusta perhe-eläkkeestä TEL:n 7 a §:n 2 ja 3 momentissa mainittuja osuuksia käyttämällä. Lapseneläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken. Perhe-eläkkeen määrään ei sisällytetä TEL:n 7 a §:n 4 momentissa tarkoitettua täysorvon lisää. Perhe-eläkkeen määrää laskettaessa ei sovelleta TEL:n 8 c - 8 f §:n säännöksiä.

4 Osaeläkkeenä myönnettävän työkyvyttömyyseläkkeen määrä on puolet täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.

Voimaantulo

Muutokset tulevat voimaan 1.7.1990. Muutoksia sovelletaan myös ennen 1.7.1990 muodostuneisiin vapaakirjoihin, jos edunjättäjä on kuollut 30.6.1990 jälkeen.